

Het was de geur die Thomas zo langzamerhand tot waanzin dreef.

Niet het feit dat hij meer dan drie weken alleen was geweest. Niet het wit van de wanden, het plafond en de vloer. Niet het ontbreken van ramen of het licht dat nooit uitging. Niets van dat alles. Zijn horloge was hem afgenomen. Drie keer per dag kreeg hij precies dezelfde maaltijd voorgezet: een plak ham, een kwak aardappelpuree, een paar rauwe wortelen, een snee brood en wat water. Nooit werd er iets tegen hem gezegd. Nooit kwam er iemand zijn kamer binnen. Hij had geen boeken, geen films en geen games.

Volledige isolatie. Meer dan drie weken, al was hij gaan twijfelen aan de nauwkeurigheid waarmee hij de tijd bijhield – want dat deed hij alleen maar op het gevoel. Hij probeerde zo goed mogelijk te raden wanneer het nacht was, en lette goed op dat hij alleen ging slapen op wat hem de normale bedtijd leek. De maaltijden hielpen, al had hij de indruk dat die niet erg regelmatig kwamen. Het leek wel of het de bedoeling was dat hij gedesoriënteerd zou raken.

Alleen. In een ruimte met gecapitonneerde wanden waar het volkomen ontbrak aan kleur – met als enige uitzonderingen een kleine roestvrijstalen toiletpot in de hoek en een oud, houten bureau waar Thomas niets aan had. Alleen. In een ondraaglijke stilte, met eindeloos veel tijd om na te denken over de ziekte die zich in hem genesteld had: de Vuring, dat stille, gestaag om zich heen grijpende virus dat hem langzaam beroofde van alles wat iemand tot mens maakt.

Niets van dat alles dreef hem tot waanzin.

Maar hij stonk, en zonder dat hij goed wist waarom, leidde dat ertoe dat zijn zenuwen inmiddels zo strak gespannen stonden als een messcherp stuk staaldraad dat steeds dieper in het stevige blok

van zijn geestelijk evenwicht sneed. Hij kon niet douchen. Hij kon niet in bad. Sinds zijn komst hier had hij geen schone kleren gekregen, en niets om zich mee te wassen. Een oude lap zou al geholpen hebben, want die had hij in zijn drinkwater kunnen duwen, zodat hij op zijn minst zijn gezicht kon schoonvegen. Maar hij had niets, alleen maar de vieze kleren die hij aan had gehad toen hij hier werd opgesloten. Hij had zelfs geen beddengoed. Hij sliep in elkaar gedoken op de vloer, met zijn achterwerk in de hoek van de ruimte geduwd en zijn armen strak over elkaar geslagen in een poging om het toch nog een beetje warm te krijgen, al lag hij vaak te bibberen.

Hij wist niet waarom hij uitgerekend de stank van zijn eigen lijf het angstaanjagendst vond. Misschien omdat dat op zich al een teken vormde dat hij niet helemaal zichzelf meer was. Maar wat de reden ook mocht zijn, zijn steeds slechter wordende hygiëne vormde een drukkende last voor zijn geest, die tot afschuwelijke gedachten leidde. Het leek wel of hij langzaam wegrotte en of zijn lijf vanbinnen inmiddels al net zo ranzig was als het vanbuiten aanvoelde.

Hoe irrationeel het ook mocht lijken, dat was wat hem nog het meest dwarszat. Hij had meer dan genoeg te eten, en net voldoende water om zijn dorst te lessen; hij had rust te over en hij probeerde in vorm te blijven door zijn spieren te trainen, zo goed en zo kwaad als dat in die kleine ruimte ging. Vaak maakte hij urenlang hollende bewegingen zonder van zijn plaats te komen. Als hij erover nadacht, zei zijn gezond verstand hem dat vies zijn niets te maken had met de kracht van je hart of de werking van je longen. Maar toch begon hij voor een deel te geloven dat die onophoudelijke stank een voorbode was van de naderende dood, die op het punt stond om hem met huid en haar op te slokken.

Die duistere gedachten zorgden er op hun beurt weer voor dat hij zich ging afvragen of Teresa die keer dat hij haar voor het laatst gesproken had toch niet had gelogen toen ze vertelde dat het voor hem al te laat was, en nadrukkelijk had gezegd dat de Vuring snel vat op hem had gekregen, dat hij nu een gewelddadige gek was en

dat hij zijn verstand al was verloren voordat hij hier op deze afschuwelijke plek was beland. Zelfs Brenda had hem gewaarschuwd dat er narigheid op komst was. Misschien hadden ze allebei wel gelijk gehad.

En onder dat alles lag de zorg om zijn vrienden. Wat was er met hen gebeurd? Waar waren ze? Hoe zou de Vuring hun geest beïnvloeden? Zou het nu werkelijk op deze manier aflopen, na alles wat ze hadden moeten doormaken?

Langzaam, als een huiverende rat die een warm plekje zoekt, en een kruimeltje voedsel, nam een razende woede bezit van hem. Elke dag werd zijn woede wat groter, totdat die zo fel was dat Thomas zich er soms op betrapte dat hij over zijn hele lijf stond te trillen voordat hij de razernij weer in bedwang kreeg en veilig wegborg. Niet dat hij zijn woede voor altijd kwijt wilde; hij wilde die alleen maar opbergen en laten groeien om hem op het juiste moment en de juiste plek te ontketenen. WICKED had hem dit alles aangedaan. WICKED had bezit genomen van zijn leven en de levens van zijn vrienden, en WICKED gebruikte hen nu voor alles wat de organisatie maar nodig vond, ongeacht wat de gevolgen daarvan zouden kunnen zijn.

En daar zou WICKED voor boeten. Dat zwoer Thomas wel duizend keer per dag.

Dat ging in hem om op de ochtend van vermoedelijk de tweentwintigste dag van zijn gevangenschap in de witte kamer. Hij zat met zijn rug tegen de muur geleund naar de deur te kijken, en naar het lelijke houten bureau er recht voor. Dat deed hij altijd als hij na het ontbijt klaar was met zijn gymnastiekoefeningen. Tegen beter weten in hoopte hij dat de deur open zou gaan – de hele deur en niet alleen het kleine luikje onderin waardoor zijn eten naar binnen werd geschoven.

Hij had al talloze malen geprobeerd de deur eigenhandig open te krijgen. In de bureauladen was niets anders te vinden dan de geur van schimmel en cederhout. Hij keek er elke ochtend in, gewoon voor het geval er op magische wijze iets in terecht was gekomen

terwijl hij lag te slapen. Zulke dingen gebeurden soms als je met WICKED te maken had.

Zo zat hij dus naar de deur te staren. En te wachten. Witte wanden en stilte. De geur van zijn ongewassen lijf. Aan zijn eigen lot overgelaten, met niets anders omhanden dan denken aan zijn vrienden – Minho, Newt, Wok, en de paar andere Laarders die nog steeds in leven waren. Brenda en Jorge, die na hun redding op de reusachtige Berg spoorloos verdwenen waren. Harriët, Sonya en de andere meisjes uit Groep B, en Aris. Ook dacht hij aan Brenda's waarschuwing toen hij voor het eerst bij kennis was gekomen in de witte kamer. Hoe had zij in zijn gedachten gesproken? Stond ze aan zijn kant of niet?

Maar hij dacht vooral aan Teresa. Hij kon die gedachten aan haar maar niet van zich afzetten, ook al begon hij haar steeds een beetje meer te haten. Het laatste wat ze tegen hem gezegd had was 'WICKED is goed', en terecht of niet, voor Thomas was ze sindsdien de belichaming geworden van alle vreselijke dingen die er gebeurd waren. Elke keer dat hij aan haar dacht, voelde hij die laaiende woede weer opkomen.

Terwijl hij daar zat te wachten was al die woede misschien wel het laatste draadje waarmee hij nog verankerd was aan iets wat je geestelijke gezondheid zou kunnen noemen.

Eten. Slapen. Trainen. Wraakzuchtige gedachten koesteren. Dat was het enige wat hij deed, en dat deed hij nog drie dagen lang. In zijn eentje.

Op de zesentwintigste dag ging de deur open.

Thomas had zich al talloze malen voorgesteld hoe dat zou gaan. Wat hij zou doen, wat hij zou zeggen. Hoe hij naar voren zou hollen en degene die binnenkwam, wie het ook mocht zijn, zijn benen onder zijn lijf vandaan zou schoppen om er vervolgens vandoor te gaan, te vluchten, te ontsnappen. Maar eigenlijk dacht hij dat allemaal alleen maar voor de lol, want hij wist maar al te goed dat WICKED zoiets niet zou laten gebeuren. Nee, hij zou alles tot in de kleinste details moeten voorbereiden voordat hij in actie kwam.

Toen het werkelijk gebeurde – toen de deur met een licht plopend geluidje van het slot sprong en daarna langzaam open werd getrokken – werd Thomas verrast door zijn eigen reactie: hij deed niets. Iets zei hem dat er tussen hem en het bureau een onzichtbare barrière was verschenen – net zoals destijds in de slaapzaal was gebeurd, nadat ze uit het labyrnt waren ontsnapt. De tijd was niet rijp voor actie. Nog niet.

Hij voelde niet meer dan een heel lichte verrassing toen de ratteman de kamer binnenliep – de man die de Laarders had verteld over de laatste Proef waaraan ze onder dwang hadden deelgenomen, en waarbij ze de Schroei hadden moeten doorkruisen. Dezelfde lange neus, dezelfde valse en schichtige oogjes; hetzelfde vettige haar, dat over een kale plek was gekamd die bijna de halve schedel in beslag nam; hetzelfde belachelijke witte kostuum. Hij zag wat bleker dan de vorige keer, en onder zijn arm droeg hij een dikke map vol verfomfaaide en slordig gestapelde vellen papier. Met zijn andere hand trok hij een stoel achter zich aan.

‘Goedemorgen, Thomas,’ zei hij met een stijf knikje. Zonder op een reactie te wachten trok hij de deur dicht, zette de stoel achter het bureau en ging zitten. Hij legde de map voor zich op het bu-

reaublad, sloeg die open en begon erin te bladeren. Toen hij had gevonden wat hij zocht, liet hij zijn handen op de map rusten. Hij glimlachte even, al was het een tamelijk meelijwekkende grijns, en richtte zijn ogen op Thomas.

Toen Thomas eindelijk iets zei, realiseerde hij zich dat hij in geen weken gesproken had, en meer dan een schor gekras wist hij niet uit te brengen. 'Het is alleen maar een goede morgen als je me hieruit laat.'

De man vertrok geen spier. 'Ja, ja, dat weet ik. Maak je maar niet druk. Je zult vandaag ruim voldoende positief nieuws te horen krijgen. Neem dat maar van mij aan.'

Thomas liet dat tot zich doordringen en schaamde zich ervoor dat het hem ook maar heel even hoop had gegeven. Hij zou inmiddels wel beter moeten weten. 'Positief nieuws? Hebben jullie ons niet uitgekozen omdat jullie dachten dat we intelligent waren?'

De rattenman zweeg een paar seconden voordat hij daarop antwoordde. 'Intelligent, ja. Maar dat was niet de belangrijkste reden.' Hij liet een korte stilte vallen en nam Thomas aandachtig op voordat hij verderging. 'Denk je soms dat wij dit leuk vinden? Denk je dat we ervan genieten om jullie te zien lijden? Het heeft allemaal een doel gehad, en binnenkort zul jij dat ook kunnen begrijpen.' Terwijl hij dat zei, was hij steeds harder gaan praten, en toen hij die laatste woorden uitsprak, schreeuwde hij bijna, en zag hij vuurrood.

'Zo,' zei Thomas, die met de minuut meer zelfvertrouwen kreeg. 'Rustig, ouwe. Straks krijg je het nog aan je hart.' Het voelde goed om dat te zeggen.

De man stond op, zette zijn handen op het bureaublad en leunde voorover. De aderen in zijn nek zwollen paars op onder zijn huid. Langzaam ging hij weer zitten en haalde een paar keer diep adem. 'Je zou toch denken dat bijna vier weken in deze witte doos je wat nederiger gemaakt zouden hebben, maar je bent nog arroganter dan ooit.'

'Ga je me nu soms vertellen dat ik toch niet krankzinnig ben?'

Dat ik de Vuring niet heb, en nooit heb gehad?’ Thomas had zichzelf niet meer in bedwang. De woede kwam in hem opzetten en hij had het gevoel dat hij elk ogenblik kon ontploffen. Maar hij dwong zich om rustig te spreken. ‘Dat heeft ervoor gezorgd dat ik niet volkomen krankzinnig ben geworden – diep vanbinnen weet ik dat je Teresa hebt voorgelogen, dat dit gewoon weer een van die Proeven van jullie is. Dus waar ga ik straks naartoe? Naar de maan soms? Of moet ik in mijn onderbroek de oceaan over zwemmen?’ Hij glimlachte om zijn woorden kracht bij te zetten.

De rattenman had Thomas met een nietszeggende blik in zijn ogen aan zitten kijken. ‘Ben je klaar?’

‘Nee, ik ben niet klaar.’ Dagen en dagen had hij zitten wachten op een kans om te spreken, maar nu hij die eindelijk kreeg, was zijn geest volkomen leeg. Hij was alle scenario’s vergeten die hij in zijn geest had uitgespeeld. ‘Ik... wil dat je me alles vertelt. Nu.’

‘O, Thomas,’ zei de rattenman zachtjes, alsof hij een klein kind treurig nieuws moest vertellen. ‘We hebben je niet voorgelogen. Je hebt echt de Vuring.’

Thomas wist niet goed hoe hij het had; een ijzig gevoel sneed door zijn kokendhete woede. Zou de rattenman hem zelfs nu nog voorliegen? Maar hij haalde zijn schouders op, alsof dit slechte nieuws iets was wat hij al die tijd al had verwacht. ‘Nou, ik ben mijn verstand nog niet kwijt.’ Nadat ze door de Schroei waren getrokken en hij samen met Brenda aan alle kanten omsingeld was geweest door Cranks had hij zich ermee verzoend dat hij ooit wel aangestoken zou worden. Maar hij hield zich voor dat hij voorlopig nog bij zijn volle verstand was. En dat was op dit moment het enige wat ertoe deed.

De rattenman zuchtte. ‘Je snapt het niet. Je snapt niet wat ik je kom vertellen.’

‘Waarom zou ik ook maar iets geloven van wat jij zegt? Hoe kun je dat nou in hemelsnaam van mij verwachten?’

Thomas realiseerde zich dat hij was opgestaan, al herinnerde hij zich niet dat hij dat gedaan had. Zijn borstkas ging zwoegend

op en neer. Hij moest zichzelf in de hand zien te krijgen. De rattenman zat hem strak aan te kijken en er lag een kille blik in zijn ogen, waarachter zich een diepe duisternis leek te bevinden. Of de man hem nu voorloog of niet, Thomas wist dat hij hem zou moeten laten uitspreken als hij ooit uit deze witte kamer weg wilde komen. Hij dwong zich om wat langzamer te ademen en wachtte af.

Na een paar seconden stilte ging zijn bezoeker verder. ‘Ik weet dat we tegen je hebben gelogen. Vaak zelfs. We hebben jullie afschuwelijke dingen aangedaan, jou en je vrienden, maar dat maakte allemaal deel uit van een plan waar je niet alleen mee hebt ingestemd, maar dat je zelfs samen met ons hebt opgezet. We zijn er wat verder mee gegaan dan we aanvankelijk hadden gehoopt – dat lijdt geen twijfel – maar alles verloopt nog steeds in de geest van wat de Scheppers zich voorstelden – en wat jij je voorstelde nadat zij... gezuiverd waren.’

Thomas schudde langzaam zijn hoofd; hij had op de een of andere manier met deze mensen samengewerkt, maar hij kon niet geloven dat hij iemand anders zou laten doormaken wat hij had beleefd. ‘Je hebt me geen antwoord gegeven. Hoe kun je nou verwachten dat ik jou ooit nog geloof?’ Hij herinnerde zich natuurlijk meer dan hij liet merken. Hoewel het venster op zijn verleden vol met vuil zat, en hem weinig meer opleverde dan wat vlekkerige beelden, wist hij dat hij met WICKED had samengewerkt. En hij wist dat Teresa dat ook had gedaan, en dat ze allebei hadden geholpen bij het ontwerpen van het labirint. En er waren ook nog andere geheugenflitsen geweest.

‘Omdat, Thomas, het nergens meer voor nodig is om jou informatie te onthouden,’ zei de rattenman. ‘Dat hoeft nu niet meer.’

Plotseling voelde Thomas zich heel moe worden; het was alsof alle kracht uit hem weglekte en hem leeg achterliet. Met een zware zucht liet hij zich op de vloer zakken en schudde zijn hoofd. ‘Ik weet niet eens wat dat betekent.’ Waar was het goed voor om een gesprek te voeren als de woorden niet te vertrouwen waren?

De rattenman bleef praten, maar zijn toon veranderde; die werd minder onthecht en klinisch, en meer die van een soort leraar. ‘Je bent je er natuurlijk goed van bewust dat we met een afschuwelijke ziekte te kampen hebben, een ziekte die over de hele wereld de geest van de mensen vernietigt. Alles wat we tot nu toe hebben gedaan, heeft maar één doel: we willen jullie hersenpatronen analyseren en op grond daarvan een blauwdruk opstellen. En die blauwdruk willen we gebruiken om een geneesmiddel voor de Vuring te vinden. Al die levens die verloren zijn gegaan, al die pijn en al dat lijden – je wist hoe hoog de inzet zou zijn toen je hiermee begon. Dat wisten we allemaal. Dit alles is alleen maar gedaan omdat we wilden dat de mensheid zou overleven. En we hebben ons doel nu bijna bereikt. We zijn er nu echt heel dichtbij.’

Een paar keer, tijdens de Verandering en in de dromen die hij sindsdien had gehad, waren er plotseling herinneringen bij Thomas opgekomen. Het waren vluchtige inkijkjes geweest – snelle bliksemschichten in zijn geest, waarin verschillende tafereeltjes uit zijn verleden plotseling oplichtten. En nu, terwijl hij zat te luisteren naar de man in het witte pak, voelde hij zich alsof hij op de rand van een afgrond stond waaruit alle antwoorden elk ogenblik omhoog konden komen, zodat hij ze in hun geheel zou kunnen zien. Zijn verlangen om antwoorden te vinden en alles volkomen te doorgronden was zo sterk dat het bijna niet in bedwang te houden viel.

Maar hij was nog steeds achterdochtig. Hij wist dat hij deel van dit alles had uitgemaakt, dat hij had meegeholpen bij het ontwerpen van het labyrint, dat hij het werk had overgenomen nadat de oorspronkelijke Scheppers waren gestorven, en dat hij het proces gaande had gehouden met nieuwe rekruten. ‘Ik herinner me voldoende om me te schamen voor mezelf,’ gaf hij toe. ‘Maar al die dingen zelf meemaken is heel wat anders dan ze plannen. Het deugt gewoon niet.’

De rattenman krabde aan zijn neus en ging wat verzitten. Iets wat Thomas zei, had hem kennelijk geraakt. ‘We zullen zien of je

daar over een tijdje nog zo over denkt, Thomas. We zullen zien. Maar laat ik je eens wat vragen – wil je soms zeggen dat de levens van een paar mensen niet opgeofferd mogen worden om heel veel meer mensen te redden?’ Opnieuw sprak de man vol geestdrift terwijl hij over het bureau leunde. ‘Het is een heel oud axioma, maar vind jij niet dat het doel de middelen heiligt? Als er geen andere keuze meer is?’

Thomas kon hem alleen maar aangapen. Dat was een vraag waarop hij geen goed antwoord had.

De rattenman leek te glimlachen, maar het was meer een minachtende grijns. ‘Vergeet niet dat jij ooit hebt geloofd dat het doel inderdaad de middelen heiligt, Thomas.’ Hij raapte zijn papieren bij elkaar alsof hij weg wilde gaan, maar stond niet op. ‘Ik ben hier om jou te vertellen dat alles gereed is, en dat onze gegevens bijna compleet zijn. We staan op de rand van iets geweldigs. Zodra we over de blauwdruk beschikken, kunnen je vriendjes en jij naar hartelust gaan zitten jammeren over hoe oneerlijk jullie behandeld zijn.’

Thomas had de man met een paar scherpe opmerkingen willen raken, maar hij hield zich in. ‘Waarom zouden jullie ons moeten kwellen om aan die blauwdruk te komen waar jij het over hebt? Jullie hebben een stel tieners tegen hun wil naar allerlei verschrikkelijke oorden gestuurd, en zonder iets te doen toegekeken hoe een deel van hen om het leven kwam... Wat kan dat nou in hemelsnaam te maken hebben met het vinden van een kuur voor een bepaalde ziekte?’

‘Dat heeft er alles mee te maken.’ De rattenman slaakte een diepe zucht. ‘Jongen, binnenkort zul jij je alles weer herinneren, en ik heb het gevoel dat je dan van veel dingen spijt zult hebben. Maar er is iets wat je nu al moet weten – iets wat je misschien weer bij zinnen zou kunnen brengen.’

‘En wat mag dat dan wel zijn?’ Thomas had echt geen idee wat de man nu zou gaan zeggen.

De bezoeker stond op, streek de plooiën uit zijn broek, trok zijn

jasje recht en sloeg toen zijn handen achter zijn rug in elkaar. ‘Het virus van de Vuring leeft in al je lichaamsdelen, maar het heeft geen effect op jou, en dat zal het ook nooit hebben. Je maakt deel uit van een zeer klein groepje mensen dat immuun is voor de Vuring.’

Thomas slikte en kon geen woord uitbrengen.

‘Daarbuiten, op straat, noemen ze mensen zoals jij Munies,’ ging de rattenman verder. ‘En ze hebben echt heel erg de pest aan jullie.’